

Skolelederens beretning v/ generalforsamlingen 23. april 2024

AF PERNILLE AARØE PETERSEN

Skolens generalforsamling er anledning til at gøre den årlige status over Fredericia Realskoles virke; Hvordan driver vi skole i 2023-24? Hvad har skolen særligt fokus på? Hvad er skolens udfordringer, og hvad lykkes skolen særlig godt med?

Jeg har valgt tre temaer til min beretning i år:

- Skærmsund teknologiforståelse er vores fælles udfordring
- Trivsel i fællesskaber – Et fællesskab i trivsel
- Faglig nysgerrighed og fordybelse

Tre tema'er, som optager skolens medarbejdere og ledelse, fordi hvert af temaerne indrammer væsentlige aspekter af at lave god skole sammen med og for børn og unge.

Skærmsund teknologiforståelse er vores fælles udfordring

Da jeg for 14 år siden i 2010 kom til Fredericia Realskole, stod der i skolens vision bl.a.: *"Fredericia Realskole skal være førende på IT."* I hverdagens undervisning var det omsat til, at alle elever fra 6. klasse arbejdede på deres egne medbragte computere. Målt på udstyr var det ganske synligt, at skolen havde truffet beslutning om, at teknologi skulle være let tilgængelig for elever og for lærere. Fra 2. klasse var der små IT-kurser i multimedielokalet, hvor eleverne på stationære PC'ere lærte at gemme på disketter, skrive i Word, indsætte billeder og stiftede bekendtskab med Excel regneark.

Over årene har skolen arbejdet med skiftende fokus på at integrere IT i undervisningen. Computeren og iPad'en som tilgængeligt værktøj i opgaveløsningen er i dag helt naturligt. Over de seneste år har skolen udviklet kurser i teknologiforståelse, hvor elever på 2.-6. klassetrin i en eksperimenterende arbejdsform gør erfaringer med f.eks. blokprogrammering, videoredigering, laver podcasts, plakater og meget mere for efterfølgende at kunne integrere brugen af teknologierne i opgaveløsning i fagene.

For elever med dyslektiske vanskeligheder har brug af læse-skrive-teknologier fået en integreret plads i det daglige arbejde og ved prøverne. For en del andre børn kan de samme værktøjer være en god understøttende hjælp i arbejdsprocesserne, og én af skolens indsatser i dette skoleår er at klæde lærerne på til at kunne integrere disse læse-skrive-teknologier som værktøjer i undervisningen.

IT kan understøtte mange elementer i elevernes læreprocesser. At se tilblivelsen af en tekst som en skriveproces med mulighed for at indarbejde nye ideer og tilrette teksten helt frem til

afleveringstidspunktet, er i dag helt naturligt. At lave layout, der understøtter genvalget i ens tekst, ligeså.

Vi har på skolen løbende pædagogiske drøftelser om både muligheder og begrænsninger i teknologierne. Ét af de steder, hvor skolen har investeret og fortsat vil gøre det, er i spændende fysiske lærebøger. Uanset hvor interessante forløb og materialer på læringsportaler er, kan de ikke konkurrere med gode fagbøger, der er skrevet til aldersgruppen. I arbejdet med bogen når vi faglig dybde, og fordybelsen i stoffet skal ikke konkurrere med computerens talrige andre forstyrrende tilbud.

Hvad gør teknologien ved os? – er et højaktuelt spørgsmål. I børn og unges liv (og i vi voksnes liv) er mobiltelefonerne blevet så fremtrædende, at mange af os har svært ved at styre vores brug af dem. Man kan vel sige, at børn for nogle år siden med deres mobiltelefon havde adgang til verden. Nu har verden adgang til barnet gennem mobilen. I skolen har vi over en årrække oplevet, hvordan det sociale liv blandt børn og unge fortsætter på sociale medier, når den fælles skoledag slutter. Udfordringer fra børnenes samvær online flytter med ind i skolen, når der opstår konflikter på f.eks. SnapChat.

Skolens tidligere ordensregel om at mobilen skulle være gemt væk (i skoletasken eller i eget skab) i løbet af skoledagen, blev stærkt udfordret især i udskoling af, at eleverne ikke alle fulgte skolens regel om en skoledag uden mobil. I 8.-9. klasse, hvor eleverne måtte benytte mobilen i frikvartererne, blev den sjældent pakket langt nok væk til ikke at forstyrre læringsrummet for den enkelte. Vi har i mange år arbejdet med elevernes ansvarlighed for at skabe ro til læring uden mobiler. Opstrammende tiltag for at få mobilerne væk fra elevernes opmærksomhed i skolen havde ikke den ønskede effekt, og på den baggrund nåede vi konklusionen, at her måtte skolen tage ansvaret og sikre en skoledag uden mobilens forstyrrelser. Et enigt lærerråd gav i efteråret 2023 sin opbakning til skoleledelsens beslutning om, at skoledagen på Fredericia Realskole skal være mobilfri.

Leveringstid på de nye mobilhoteller, som nu hænger i alle 4.-9. klasser, gjorde, at vi først i marts 2024 kunne indføre den nye praksis, hvor eleverne afleverer mobilen i klassens mobilhotel om morgenen og får mobilen igen, når skoledagen slutter. Ventetiden på mobilhotellerne faldt sammen med en udbredt offentlig debat om mobilernes og teknologiernes konsekvenser for børn og unge. En debat, som understøtter skolens beslutning, og som efter min opfattelse også har bidraget til både forældres og elevers opbakning om skolens beslutning.

I januar havde vi inviteret læge og it-iværksætter Imran Rashid til at holde oplæg for eleverne i 8.-9. klasse og for medarbejdere og forældre. At høre Imrans mange eksempler på teknologiens indflydelse på vores hverdag, vores evne til at fordybe os og vores generelle velbefindende var en øjenåbner for mange. Imrans baggrund som læge giver hans oplæg og udsagn vægt. Vi véd, at vaner er svære at ændre, men vi véd også, at vi har brug for ro til at fordybe os for at kunne lære nyt. Skole er simpelthen for vigtigt til, at vi må lade mobilerne sætte dagsordenen.

Skolen færdiggør i disse uger sin strategi for arbejdet med teknologiforståelse. Vi søger at forholde os til de nyeste udfordringer med kunstig intelligens; Hvordan kan vi være nysgerrige og arbejde udforskende sammen med eleverne fremfor at indtage detektivrollen, når der ved brug

af kunstig intelligens snydes med skriftlige opgaver? Hvilken dannelsesopgave har skolen i at klæde børn og unge på til et liv med teknologisk udvikling i ekspresfart?

Skolen løser ikke udfordringen med at bibringe børn og unge en skærmsund hverdag med forståelse for teknologiens muligheder og faldgruber alene. Opdragelses- og dannelsesopgaven inden for det teknologiske felt hviler for en meget stor del på familierne. Skolen bidrager gerne ved at rammesætte en skoledag uden forstyrrelser fra mobiltelefoner og med grundige pædagogiske overvejelser om, hvordan teknologierne kan bidrage konstruktivt til børn og unges læring. Herved holder skolen fokus på sine vigtigste opgaver: Faglig nysgerrighed og fordybelse samt trivsel i skolens fællesskaber.

Trivsel i fællesskaber – Et fællesskab i trivsel

Når vi mennesker er i god trivsel, har vi energi til at lære. Vores nysgerrighed kan fænges, og vi kan arbejde med og lykkes med udfordringer, som ligger på næste trin i vores udvikling. Derfor er det et naturligt og højt prioriteret indsatsområde for skolen sammen med elever og forældre at arbejde på at sikre bedst mulig trivsel for den enkelte.

Skolen er - foruden at være et sted, hvor børn møder op for at lære noget – også en organisme, som består af talrige små og store fællesskaber. Når forældre melder deres børn ind på skolen, melder man sine børn ind i skolens fællesskaber, og man melder sig som forælder ind i skolens fællesskab.

Skolens fællesskaber holdes i live af, at mennesker investerer i dem. Børns fremmøde i skolen er en forudsætning for, at de kan bidrage til fællesskabet, og at de kan få udbytte af at deltage i fællesskabet. I fællesskaber forpligter man sig overfor hinanden. Der er brug for, at DU er her, når vi skal lege sammen, lave gruppearbejde og fremlægge sammen, gå til prøve sammen, tage på lejrskole sammen og holde klassefest sammen – Så vi sammen kan opleve et fællesskab i trivsel.

En række faktorer udfordrer i disse år vores arbejde med at skabe fællesskaber i trivsel.

Mange børn har et højt fravær. Skolens målestok for, hvornår fravær er højt, ligger på 10 %, hvilket svarer til 4 ugers fravær på et skoleår. Børn fritages til ferier, sportslige begivenheder, familiære begivenheder mm. For den enkelte familie givetvis gode fraværsgrunde, men børnene mangler i fællesskaberne i skolen, og det har både sociale og faglige konsekvenser for den enkelte og for fællesskabet.

Der er stort fokus i tiden på den enkelte og den enkeltes behov. For at fællesskaber fungerer, må man øve sig i at indgå kompromisser. Det kan være svært for den enkelte, men det er en forudsætning for at lykkes sammen i fællesskabet, at man lærer at give og tage. Man kan ganske enkelt ikke altid få sin vilje.

Vi oplever en stigende tendens til, at forældre blander sig i, hvordan skolen skal agere i forhold til andre børn. Et eksempel: To børn har været stærkt uenige om noget, og det er kommet til et fysisk sammenstød mellem dem. Da skolen taler med forældrene og barnet om situationen og

om, hvordan en lignende situation kan undgås en anden gang, ønsker forældrene svar på, hvad skolen gør overfor det andet barn. Det er skolens opgave at håndtere forhold omkring børn sammen med det enkelte barn og det enkelte barns forældre. Det er både etisk og lovgivningsmæssigt den korrekte måde at håndtere sager på. Vi har som skole en klar forventning om, at forældre holder sig på egen banehalvdel, og vi hverken kan eller vil drøfte andre børns adfærd og evt. sanktioner.

Forældre kaldes også "Den usynlige klassekammerat". Forældres måde at tale om skolen, skolens medarbejdere, andre børn og deres forældre på har afgørende betydning for børns oplevelse af deres skoleliv og de mennesker, som de er sammen med i skolen. Vi oplever desværre en tendens til, at forældre udpeger andre børn som skyldige i konkrete konflikter og i trivselsudfordringer i fællesskabet. Det er en meget uhensigtsmæssig tilgang til, at vi sammen kan løse de udfordringer, der over tid vil opstå i fællesskaber, hvor mange forskellige mennesker mødes. Vi beder børn og forældre om at fortælle os, hvad I oplever, så vi som skole kan arbejde med udfordringer. Vi beder også om, at forældre respekterer skolens pædagogiske arbejde og bakker bedst muligt op om det.

Glæden i fællesskabet vil vi på Fredericia Realskole meget gerne give videre til skolens elever. Og der er talrige gode eksempler på, at vi sammen lykkes med det projekt.

For nylig bød 4. årgang velkommen til kommende elever på årgangen ved REAL Adventure Race. Vores nuværende elever var supergode værter for de nye elever og viste på bedste vis skolen frem og bød indenfor i fællesskabet på skolen.

Elever fra 9. årgang hjalp til ved Vennernes Diskofest i januar. De unge mennesker leverede god energi både med klargøring, pizzaservering og sliksalg, som dørvagter og DJ's og med oprydningen. Én af eleverne fra 9. klasse fremviste glad til sin klasselærer et foto af sig selv, da han i sin tid havde været til diskofest. Nu ville han gerne hjælpe, så yngre elever på skolen kunne få samme gode oplevelse, som han selv havde haft. Det er en investering i det store fællesskab på Fredericia Realskole.

Det var en fornøjelse nogle uger senere at opleve 9. årgang holde gallafest. Aftenen var godt planlagt, de unge mennesker var velforberedte og indgik glade i underholdning og dans. De nød hinandens selskab.

Gode frikvarterer med fælles aktiviteter bidrager til trivsel i fællesskaber. Skolen har i 2023 etableret to nye boldbaner i gård C, som giver eleverne på mellemtrinnet bedre muligheder for fysisk udfoldelse. Vi har afskaffet muligheden for at "gå op i byen" i spisepausen for 8.-9. klasserne, og med mobilhotellerne holder alle skolens elever frikvarter uden mobiler. Til gengæld har de ældste elever på skift fået adgang til gymnastiksalen i pauserne, og kortspil som UNO er blevet en daglig pause-aktivitet i udskolingen.

Klasserne er et bærende fællesskab i skolens organisering, men også SFO-stuer, årgange, hold, elevråd med flere er vigtige fællesskaber. I skolens dagligdag har vi en række tiltag som understøtter skolens mangfoldige fællesskaber. Jeg vil fremhæve legepatruljer inde og ude,

morgensamling samt venskabsklasser, som vigtige tiltag for at binde skolen sammen på tværs af elevernes alder.

Faglig nysgerrighed og fordybelse

Gennem det seneste år har vi arbejdet med et fælles pædagogisk blik på, hvordan skolens elever får feedback på læring. Vi er nysgerrige på, hvordan feedback spiller sammen med elevernes motivation for at lære mere, på hvordan elever indbyrdes kan give hinanden feedback og på, hvordan elever kan give lærerne feedback på undervisningen.

Vi har i et forsøg undladt karaktergivning på 4. årgang, således at eleverne venter til 5. klasse med at få standpunktskarakterer og i 4. klasse alene får en bedømmelse af deres arbejdsindsats. Forsøget fortsætter skoleåret ud. Vi har efter anden karaktergivning i marts gennemført en spørgeundersøgelse blandt elever og forældre på 4.-5. årgang for at høre om deres oplevelse af karaktergivning.

Der er klare tendenser i de indkomne svar, og disse vil skolen nu inddrage i sin beslutning om skolens fremtidige praksis for karaktergivning. Vi kan ud fra spørgeundersøgelsen se, at mange forældre og elever gør sig overvejelser om det pres, som karakterer lægger på eleverne, og om hvor tidligt i skoleforløbet standpunktskarakterer er nødvendige. Mange fremhæver, at bedømmelsen af arbejdsindsats har stor betydning for elevens motivation og indsats og for forældres fornemmelse af barnets indsats.

Fra tidligere drøftelser i skolens Forældreråd véd vi, at lærernes feedback på elevernes læring opleves meget værdifuld for forældre, når feedback sker i form af skriftlige kommentarer, evt. på afkrydsningsark med konkrete læringsmål eller på karakterbladet, og som mundtlig feedback på skole-hjem samtaler.

Vi forventer at være klar med et tilrettet set up for karaktergivning på mellemtrinnet fra det kommende skoleår.

At tilegne sig ny viden og nye kompetencer sker gennem en solid indsats, hvor man drevet af en god portion nysgerrighed og en forpligtethed på at deltage aktivt i undervisningen er med til at skabe rum for læring sammen med andre. Hvad der skal ske i læringsrummet, og hvad der skal være det fælles omdrejningspunkt for undervisningen, er lærerens beslutning – meget gerne med input fra eleverne. Nysgerrigheden og forpligtetheden skal eleverne bidrage med for at undervisning og læring lykkes.

Når vi inviterer til "Gå med i skole-dag", som vi gjorde i efteråret og senest den 21. marts, er det hverdagen med "det lange seje træk" vi gerne vil invitere jer ind for at opleve. Det er hverdagens læsetræning, matematikopgaver, samtale om aktuelle emner i samfundsfag og på fremmedsprog, bøvlet ved symaskinen eller høvlebænken og frikvarterets konfliktløsning, der danner fundamentet for de højdepunkter, som I oftest ser og hører om. De faglige højdepunkter som en god fremlæggelse, en velspillet Musikaften og et godt prøveresultat er vi tilbøjelige til at give langt større opmærksomhed end hverdagen, men uden den daglige indsats lykkes

højdepunkterne ikke. Omvendt kan vi ikke undvære højdepunkterne, for det er højdepunkterne, der får os til at sætte nye mål og som giver os mod til at række ud efter dem.

Skolen arbejder strategisk med faglige indsatser omkring læsning, teknologiforståelse og en ny fremmedsprogsstrategi. Det er eksempler på, at skolen lægger spor ud for det lange seje faglige træk.

Inspiration til undervisningen kan komme mange steder fra: en spændende bog, et fedt forløb på en fagportal, et godt spørgsmål, en undren, en konkurrence eller noget som sker i verden omkring os. I dette skoleår har nogle hold taget afsæt i Andreas Mogensens ophold på den internationale rumstation. For nogle skaber rumfart vild fascination, for andre er det måske bare en opgave. For en gruppe drenge på 8. årgang blev en opgave om at udtænke et forsøg, som Andreas Mogensen skulle gennemføre på rumstationen, til et ægte højdepunkt for mange elever på skolen. Drengenes forsøg blev nemlig udvalgt som ét blandt bare tre forsøg fra danske skoleklasser, som blev sendt op til rumstationen. Og retur til skolen kom en videohilsen til skolen og til drengene, hvor Andreas Mogensen efterprøvede drengenes forsøg. Måske var den video bogstavelig talt det allermest højtflyvende vi har oplevet til morgensamling i år.

For den enkelte elev er det vigtigt, at skolen har indsatser, som sikrer, at den unge kender sine faglige og personlige styrker og kender sine muligheder for videre uddannelse efter grundskolen. Hvad vil du gerne være, når du bliver stor? Astronaut, måske. Som noget nyt har vores elever på 9. årgang i dette skoleår haft mulighed for erhvervspraktik og brobygning i to uger. Tidligere har eleverne skullet vælge mellem brobygning og praktik i 9. klasse. Som skole vil vi gerne give de unge mennesker mest muligt med i rygsækken. Med fagtrængsel og høje faglige ambitioner er det et valg at afsætte to uger til brobygning og praktik. Evalueringen fra eleverne har imidlertid været så positiv, at vi for kommende skoleår også planlægger med to ugers praktik/brobygning, fordi uddannelsesvalget er vigtigt for den enkelte.

Skolens fysiske rammer

I 2023 har vi arbejdet med mindre renoveringsopgaver og tilpasninger af skolens fysiske rammer.

Vi har som udløber af skolens Undervisningsmiljøvurdering en indsats omkring toiletkultur, og med til denne indsats hører udsmykning af udvalgte toiletter. En arbejdsgruppe fra elevrådet medvirker i dette projekt. Inddeling med klassetoiletter har generelt højnet toiletkulturen.

I administrationen har vi etableret et ekstra kontor, så skolens ledelsesteam og administrative medarbejdere nu sidder samlet på 1. sal i hovedbygningen.

Der er repareret på et par utætte tage og kviste, og der er udskiftet en række døre.

Sidst på vinteren havde vi brandsyn med fokus på trappeopgange og flugtvejsgange. Affødt af denne gennemgang af skolen har vi fjernet knagerækker og elektriske apparater fra trappeopgange, og vi er i gang med at etablere nye garderobeforhold mange steder. Den største udfordring, som vi skal løse garderobemæssigt, er ved 0. og 1. klasserne, hvor vi med hjælp fra

en brandrådgiver nu har fået præcise retningslinjer for, hvor meget der må opbevares og hvordan. Hen over sommerferien etableres nye garderober med inventar i metal, og vi laver nye retningslinjer for mængden af tøj i garderoben.

Vi har måttet fjerne køleskabe en del steder, og skolens fysiske rammer tillader desværre ikke alle steder en ny hensigtsmæssig placering af køleskabene. Vi har derfor henstillet til, at børn og forældre løser det med køleelementer i madkassen.

Den næste større renoveringsopgave bliver nyt tag og kviste på bygning 40, hvor tagetagen gennemrenoveres, så musiklokalet kommer til at fremstå nyt fra inderst til yderst. Vi er aktuelt i gang med at indhente tilbud på opgaven, herefter følger ansøgning om byggetilladelse og endelig planlægning af arbejdet i forhold til skolens pædagogiske arbejde og årshjul.

Nye ansigter i personaleflokk

I løbet af det forgangne år har vi budt velkommen til flere nye medarbejdere. I august startede Frederik Renneberg Larsen og Freja Sundahl Olsen som pædagogmedhjælpere i SFO.

Den 1. januar tiltrådte pædagog Niclas Bruun Boesen Thomsen den ledige stilling, efter at Selma Mutilovic i sensommeren havde søgt nye udfordringer.

I perioder har Fie Riis Strini vikarieret i både skole og SFO, og i tiden frem til sommerferien er Fie fast morgenvagt i SFO og står for 3. klasserne om eftermiddagen.

Den 1. marts tiltrådte indskolingsleder Almir Becic, og med Almir på holdet er skolens ledelsesteam nu igen fuldtalligt. Almirs ledelsesfokus er på indskolingen 0.-3. klasse, SFO og førskolen MiniBlyanterne.

Et stort og varmt velkommen til Fredericia Realskole til jer alle.

Jeg vil gerne takke alle skolens samarbejdspartnere for hver især med jeres særlige kompetencer at hjælpe os på Fredericia Realskole med at lykkes bedst muligt med vores opgaver som skole. **Tak for godt samarbejde** til vores samarbejdspartnere i Fredericia Kommune: psykologer, logopæd, sundhedsplejerske, familieafdeling, SSP og Fredericia Fritid. Tak til vejlederne fra UU-Fredericia, og tak til ungdomsuddannelserne for et udbytterigt samarbejde om talentforløb, Ung-til-ung-forløb, brobygning og elevernes overgang til ungdomsuddannelserne.

Tak til "Vennerne" – Fredericia Realskoles støtteforening, som i dette skoleår har arrangeret Fed Fredag for 6. årgang, givet kalendergaver i december måned og lavet et brag af en diskofest for 0.-4. årgang i januar. Herudover har "Vennerne" bidraget økonomisk til flere klassers aktiviteter i løbet af året. "Vennerne" drives af nogle få meget dedikerede bestyrelsesmedlemmer og med praktisk hjælp fra en lidt større gruppe af skolens forældre.

Tak til Forældrerådet for jeres indsats. Tak for input og drøftelser om blandt andet lejrskoler og hytteturers bidrag til børns alsidige personlige udvikling, mobilpolitik, regler og konsekvens på skolen.

Tak til skolens bestyrelse og formandskab for gode drøftelser og sparring og for jeres store frivillige indsats for Fredericia Realskole.

Tak til alle forældre for jeres opbakning og jeres med- og modspil i hverdagen. Et tæt og konstruktivt samarbejde mellem forældre og skole er fundamentet for jeres børns skolegang og en forudsætning for, at vi kan lykkes sammen.

En stor og varm tak til alle skolens medarbejdere. I gør alle en kæmpe indsats for Fredericia Realskole, for skolens elever og for hinanden som kolleger. En særlig tak til mit ledelsesteam, Anne og Almir, og til Mette, Christina og Søren i administrationen for godt samarbejde, faglig sparring og gode grin i hverdagen.

*"Lykken du holder i hænderne nu,
den er vist egentlig min.
Og at du lever og bærer og er,
gør at jeg også kan værne om din;
denne smukkeste disciplin.*

*Gi' os glæden tilbag',
og lad os leve af dét trylleslag:
Kroppene mange, men styrken er en.
Sådan er landet, der står på de viseste sten."*

Pernille Aarøe Petersen
Skoleleder